

GAZETA LUBELSKA

Niezależny Organ Demokratyczny

Rok I

Sobota, 26 sierpnia 1944 r.

Nr 21

Dorpat zdobyty przez wojska radzieckie

W dniu 25 sierpnia wojska 3 frontu bałtyckiego, rozwijając ofensywę, zdobyły szturmowo ważny węzeł komunikacyjny, miasto **Tartu** (Jurjew, Dorpat) oraz zajęły ponad 60 innych miejscowości, m. in. miasto **Elwa**.

Na południe od Łomży wojska sowieckie posuwały się naprzód i w toku walk zdobyły ponad 40 miejscowości, m. in. **Rakowo, Nadgory, Gniazdowo, Lubotyń, Grodziki, Ugniewo, Stare Kaczkowo, Suchenienie**.

Na wschód i północny wschód od Pragi wojska sowieckie z powodzeniem odparły ataki piechoty i czołgów nieprzyjaciela i w wyniku kontruderzeń poprawiły swoje pozycje.

Wojska 2 frontu ukraińskiego, rozwijając pomyślną ofensywę zdobyły miasto z węzłem kolejowym **Tecuci** oraz zajęły ponad 350 innych miejscowości.

Wojska tego frontu nacierające wzdłuż wschodniego brzegu Prutu, połączyły się z wojskami 3 frontu ukraińskiego w okolicy Łopuszna, Lenczeni.

Wojska 3 frontu ukraińskiego, rozwijając pomyślną ofensywę, doszły do Prutu na odcinku Lenczeni — Kagul, zdobywając miasta **Leowo i Kagul** oraz zajęły w toku walk ponad 200 miejscowości, m. in. ośrodki rejonowe Mołdawskiej SRR, miasto **Kotowskoje, Ganczeszty**, ośrodki rejonowe obwodu izmaileńskiego **Nowaja Iwanowka, Tatarbunary**.

W wyniku połączenia się wojsk 2 i 3 frontu ukraińskiego, na południowy wschód od Kiszyniewa, otoczono ugrupowanie wojsk niemieckich, liczące 12 dywizyj. Wszystkie usiłowania nieprzyjaciela w ciągu dwóch dni wyrwania się z otoczenia w kierunku na południe zostały udaremnione. W ciągu dwudniowych walk w tym rejonie wzięto ponad 13 tysięcy jeńców. Walki w celu zniszczenia otoczonego nieprzyjaciela trwają.

Na innych odcinkach działania patroli i na szeregu odcinków walki lokalne. W dniu 25 sierpnia zniszczono, względnie uszkodzono 101 czołgów niemieckich oraz zestrzelono 72 samoloty.

W sprawie Rumunii

Oświadczenie Komisariatu Ludowego Spraw Zagranicznych ZSRR

MOSKWA. (Tass). Oświadczenie Komisariatu Ludowego Spraw Zagranicznych ZSRR: W związku z rozwojem sytuacji w Rumunii, Rząd Sowiecki jest zdania, że musi potwierdzić swe oświadczenie z kwietnia r. b. mówiące, że Związek Sowiecki nie ma zamiaru przywłaszczenia sobie jakiegokolwiek części terytorjum Rumunii, zmienienia systemu społecznego istniejącego w Rumunii, ani zagrożenia jakimikolwiek środkami niepodległość Rumunii. Przeciwnie, Rząd Sowiecki uważa za konieczne przywrócenie wraz z Rumunami niezależności Rumunii, przy pomocy uwolnienia Rumunii od faszystowskiego jarzma niemieckiego. Najwyższe dowództwo sowieckie uważa, że jeśli wojska rumuńskie przerwą operacje wojskowe przeciwko Armii Czerwonej i jeśli wystąpią ręką w rękę z Armią Czerwoną do wojny wyzwoleńczej przeciwko Niemcom o niezależność Rumunii, lub przeciwko Węgrom o wyzwolenie Transylwanii, to Armia Czerwona nie rozbroi ich, pozostawi im całą ich broń i pomoże wszelkimi środkami wypełnić to zaszczytne zadanie. Jednak Armia Czerwona może przerwać operacje wojskowe na terytorjum

Rumunii dopiero po likwidacji niemieckich wojsk w Rumunii, będących narzędziem ucisku i ujarznienia narodu rumuńskiego. Pomoc wojsk rumuńskich w likwidacji wojsk niemieckich, jest jedynym sposobem dla wczesnego przerwania działań wojennych na terytorjum Rumunii i zawarcia przez Rumunję zawieszenia broni z koalicją Sprzymierzonych.

Na ulicach Paryża walczy II francuska dywizja pancerna

PARYŻ, 25. VIII. (Reuter). — Główna Kwatera Sprzymierzonych podaje w dzisiejszym komunikacie: „Po złamaniu poważnego oporu nieprzyjaciela oddziały II-ej pancernej dywizji francuskiej pod dowództwem gen. Leclerc weszły na przedmieścia Paryża.

Wojska francuskie napotkały na o wiele silniejszy opór niż się spodziewano w postaci masowych zniszczeń i zaminowań dróg.

Paryż nie jest jeszcze uwolniony i sprzymierzeni będą musieli walczyć o niego.

Na południe i południowy wschód od stolicy wojska sprzymierzone przekroczyły Sekwanę pod Melun i w rejonie Fontainebleau, dalej w górę rzeki zajęły Monterey. Jednostki nasze poczyniły dalsze postępy na wschód od Montargis, które znajduje się obecnie w naszych rękach.

Nasze siły, posuwające się w kierunku ujścia Sekwany, poczyniły dalsze postępy. Uderzenie z południa doprowadziło nas do południowych przedmieść Elbeuf i do Gaillon, na południowy wschód od Louviers. Pochód z zachodu uzyskał świeży impet w dniu wczorajszym po złamaniu ostatniego oporu nieprzyjaciela pod Lisieux i Pont l'Éveque.

Siły sprzymierzonych posuwające się na północny wschód od Monnai osiągnęły rejon Broglie. W szybkim rzucie z rejonu Orbec wojska nasze zajęły Thiberville i posunęły się o kilka mil do brzegów rzeki Risle na wschód od Bernay, które znajduje się w naszych rękach. Inne oddziały z Lisieux osiągnęły Risle koło Brionne.

Na południowy wschód od Pont l'Éveque nasze siły po zdobyciu wyżyny pod Blangy, posunęły się na linie rzeki Calonne z rejonu Moyaux z prawej strony do Les Authieux z lewej. Dalej na północ zdobyliśmy las de Saint Gatien i osiągnęliśmy główną szosę na południe od Beuzeville. Na wybrzeżu zdobyliśmy Trouville i zbliżamy się do Honfleur.

Linie ucieczki nieprzyjaciela w rejonie Sekwany były wczoraj atakowane przez myśliwców i przez bombowce myśliwskie.

Front włoski

28.8. Główna Kwatera Śródziemnomorska podaje:

Wojska brytyjskie i hinduskie 8-mej Armii kruszyły w dalszym ciągu słabnący opór nieprzyjaciela między Apeninami a Florencją. Na wschód od stoków Apeninów wojska włoskie osiągnęły na szerokim froncie rzekę Candiquano i weszły do miasta Acqualagna. Poczyniono poważne postępy w dolinie Górnego Arno i miasteczka Castelnuovo, Forniche i la Montanina. Na wschód od Pontasieve wojska 8-mej Armii poczyniły

postępy w kierunku Linji Gotyckiej i usadowiły się mocno na zachodnich zboczach Monte Secchieta.

Na zachód od Florencji, na odcinku V-ej Armii trwa działalność patroli po obu stronach Arno.

Niemcy o sytuacji w Rumunii

RUMUNIA, 25. VIII. (Reuter). — Radio niemieckie podało:

„Zacięte walki, skomplikowane wypadkami politycznymi w Rumuni, toczą się dzisiaj na południe od Roman mię-

ANTONI SŁONIMSKI

Do Francji prawdziwej

Daj nam broń ostrą,
Strzałem dodaj chyżości
A sercem męstwa,
Francjo, słoństro
Wolności
Zwycięska.

Krokiem daj rytm stalowy,
A pięcią twardej jak taran
Daj gniew
I niech nam szumi nad głową
Pachnący wicher majowy,
Chorągwi naszych amarant
I sztandar trójkolorowy.

Daj nam Twój Paryż ciemny,
Jak kirem spowity troską,
Daj nam Twojego łoskot serca
Podziemny

Znajdziesz nas głuchych i ślepych
Na wszystko co nie jest z krwi, z trudu.
Nie dla nas burbońskie lilje,
Bogactwo Twoje i przepych.
Daj nam gniew Twego ludu,
Gniew, który burzył Bastylje.

Choćby padamy z nóg,
Choć w marszu krwawią się stopy,
Siłą brzmi nasz głos chóralny:
Na niebie wolnej Europy
Wzniesiemy, Francjo, twój łuk
Tryumfalny.

Umowa brytyjsko-francuska

LONDYN, 25. VIII. — Reuter podaje: Dzisiaj o godz. 11,15 została podpisana przez Anthony Edena i Rene Massigli, francuskiego komisarza spr. zagranicznych w gmachu Foreign Office umowa w sprawach cywilnych między rządem brytyjskim, a francuskim Komitetem Wyzwolenia.

Odpowiednia umowa francusko-amerykańska miała być podpisana równocześnie przez gen. Eisenhowera i gen. Koenig'a.

Odstąpienie pomnika ku czci poległych w Lublinie

W niedzielę 27 bm. odbędzie się w Lublinie uroczystość odstąpienia pomnika ku czci Żołnierzy Radzieckich poległych podczas oswojdzania Ziemi Lubelskiej.

W uroczystości wezmą udział: Przedstawiciele Krajowej Rady Narodowej, Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, Przedstawiciel Związku Radzieckiego, Armii Czerwonej, Wojska Polskiego, Wojewódzkiej Rady Lubelskiej, Rady Miejskiej, Związków Zawodowych, stronnictw politycznych i młodzieży.

W uroczystości brać będą również udział korespondenci zagraniczni.

Posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie

W dniu 30. 8. 44. o godz. 9-tej w sali konferencyjnej przy ul. Spokojnej Nr. 4a, odbędzie się posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej z obowiązkowym udziałem wszystkich członków, przewodniczących i Delegatów Powiatowych Rad, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie (sytuacja polityczna);
2. Zadania i zakres działania Rad.
3. Sprawozdanie Powiatowych Rad Narodowych.
4. Sprawozdanie Woj. Rady Narodowej (Wydziały);
5. Ślubowanie;
6. Wolne wnioski.

Przewodniczący W.R.N.
Pptk. Sidor

Rumunia walczy przeciw Niemcom

LONDYN, 25. VIII. — Agencja Reutersa podaje doniesienie radja kairskiego o tem, że nowy rząd rumuński zwrócił się z apelem do ludności Rumunii, wzywając ją do walki z Niemcami. Rumunja wypowiedziała wojnę Niemcom. Lotnictwo niemieckie bombardowało Bukareszt.

LONDYN, 25. VIII. (Tass). — Londyńskie radio, powołując się na otrzymane z Ankary wiadomości, podaje, że z rozkazu nowego rumuńskiego dowództwa naczelnego, wojska rumuńskie

wkroczyły do Transylwanii. W Transylwanii doszło do starć między wojskami węgierskimi a cywilną ludnością rumuńską.

W Konstancy doszło do starć między wojskami rumuńskimi i Niemcami.

LONDYN, 25. VIII. (Tass). — Jak donosi agencja Reutersa, radjo bukareszteńskie podało dziś wieczorem, że cała stolica rumuńska jest teraz oczyszczona z Niemców. Po ciężkich walkach lotnisko w Bukareszcie zostało zdobyte przez Rumunów.

Marsylia—Tulon—Cannes

Oddziały amerykańskie 7-ej armii posuwające się na wschodnim odcinku przyczółka w południowej Francji zajęły Cannes i Grasse. Siły francuskie zacieśniły swoją obręcz wokół Tulonu i w samym mieście, zajmując arsenał lądowy w mieście i miasteczko Ollioules na północny zachód od niego. W rejonie fortów nieprzyjaciela stawia dalej zacięty opór.

Dławienie oporu nieprzyjaciela w Marsylii blisko portu postępuje dalej. Na północny zachód czołówki amerykańskie dotarły na odległość niecałych 10 mil na wschód od Arles nad Rodanem oraz poczyniły postępy na północ i na południe od Salon

Liczbę jeńców wziętych do tej pory we Francji południowej oceniają na 20 tys.

Bez rumuńskiej nafty i pszenicy

LONDYN. (Reuter). W komentarzach do kapitulacji Rumunii, Times pisze:

„Decyzja króla i rządu Rumunii przyjęcia rosyjskich warunków zawieszenia broni i przerwania wszelkich kroków przeciw Zjednoczonym Narodom, jest wydarzeniem o największym znaczeniu wojskowym i politycznym. Prawie trzecia część nafty, która wypełnia tężnice niemieckich armii zmotoryzowanych i lotnictwa, pochodzi z rumuńskich pól naftowych i rafinerii, podczas gdy jeszcze szóstą część pszenicy, żywiącej niemiecki front wewnętrzny i armie niemieckie, pochodziła z pól rumuńskich.

Zagrożenie zdolności przeciwnika do przeciągania wojny przez czas dłuższy jest tak widoczne, że nie ulega wątpliwości, iż Hitler i jego podwładni czynią ostatni rozpaczliwy wysiłek dla zapobieżenia utracie tych źródeł. Jednak wobec nacisku rosyjskich armii w kierunku na Galacz, związania całej siły „Wermachtu“ na froncie wschodnim w zacięte bitwy obronne i niemal z zupełnego załamania się oporu niemieckiego we Francji, pod ciosami sprzymierzonych zachodnich, trudno wyobrazić sobie, co Niemcy mogą zrobić dla zapobieżenia klęski.

Efekt polityczny odstąpienia Rumunii od sojuszu z Niemcami, przewały w każdym razie wszelkie lokalne i czasowe niepowodzenia, które mogą być wywołane przez niemiecką przemoc militarną lub intrygi polityczne.

Wypadki te będą miały trwały wpływ na Turcję, która przerwała stosunki dyplomatyczne z Rzeszą oraz obserwowała wzrastającą wrogość Rumunii w stosunku do niemieckiej eksploatacji i tytanii z zainteresowaniem i sympatią, dającymi się jeszcze od czasu ententy bałkańskiej. Dostarczą one greckim organizacjom wojskowym i partiom argumentów dla współpracowania z Narodowym rządem Papandreosa i między sobą w chwili, gdy wypadki i po drugiej stronie Dunaju przybliżyły jeszcze bardziej chwilę wyzwolenia Hellady. Dodają one także ducha marszu Tito i jego partyzantom.

Do młodzieży

Po latach twardej niewoli nadeszła nareszcie upragniona wolność. Przyniosły ją nam na ostrzach bagnatów nasze zwycięskie wojska przy boku sojuszniczej Czerwonej Armii. Nadszedł dzień święta. Do przeszłości przeszedł koszar okupacji. W naszych oczach powstaje Polska.

Koleczy, Koleżanki!

Już wielu z nas walczy na froncie, w szeregach regularnej Armii Polskiej. W tych dniach jest przeprowadzana mobilizacja. Idą na front walczyć z odwiecznym wrogiem nasi starsi bracia. W ciężkich warunkach uruchamia się aparat administracyjny Wolnej Polski. Pracy jest wiele i ta praca nie może czekać. Czyż nas, którzy tu zostajemy, ma przy tej pracy zabraknąć? Czy mamy się ograniczyć do roli biernych, czy tylko cieszących się widzów? Czyż mamy wciąż jeszcze świętować, kiedy jest tyle do zrobienia? Zaczniemy od siebie, zaczniemy od naszych ulic, zaczniemy od naszego miasta, zaczniemy od pracy w szpitalach, w Czerwonym Krzyżu! Tem lepiej przysłużymy się Polsce, nie fanfaronując, nie pustym słowem, lecz czynem. Nadeszła chwila usuwania zniszczeń wojennych, chwila zatarcia wszystkich śladów pobytu okupantów. Kto ją wykona? My i tylko my.

Czas skończyć z beczynnym waleśnianiem się po ulicach, wysiadywaniem po kawiarniach i ogrodach. Czas skończyć z oglądaniem się na innych i czekaniem niewiadomo na co. Wzywamy tych wszystkich, których serca biją gorącą miłością dla Ojczyzny, tych którzy pragnęliby też przyłożyć swoje ręce do dzieła odbudowy kraju. Wzywamy całą Polską Młodzież.

Chodźcie z nami!

Pójdziemy wszyscy razem i Ci starsi i Ci młodszy. Pomożemy w pracy. Niech obok syna rolnika, rzemieślnika, stanie syn czy córka inżyniera, adwokata. W zrozumieniu tych potrzeb chwili powstał Komitet Ochotniczej Pracy Młodzieży.

Ochotnicze zgłoszenia do pracy przyjmujemy: ul. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 78 II p., pokój 31.

Wzywamy młodzież od lat 15 do pomocy i współpracy.

Czekamy na Was!

Komitet Ochotniczej Pracy Młodzieży

Wreszcie, co nie jest najmniej ważne, powinny one przekonać Rząd Bułgarski, o konieczności zwrócenia się do Sprzymierzeńców Zachodnich o warunki kapitulacji bez targów i zwlekania. Ustęp w proklamacji rządowej, wyrażający gotowość Rumunii przekroczenia obecnej granicy węgierskiej razem z Armią Rosyjską i odzyskania utraconych okęgów transylwańskich, może wywołać obawy, a nawet wrogość u grupy rządzącej na Węgrzech. Ponieważ jednak armie niemieckie znajdują się w odwrocie ze wszystkich stron, więc nastroje te będą prawdopodobnie tylko przejściowe.

Rząd rumuński otrzymał prawdopodobnie pewne obietnice poparcia ze strony aliantów dla swych żądań rozległego wyprostowania granicy z Węgrami, co bez wątpienia było jednym z czynników, które skłoniły ich do po-

wzięcia śmiałej, niebezpiecznej ale koniecznej decyzji.

Jak wielkim niebyłoby efekt kapitulacji Rumunii we Wschodniej Europie, to jego działanie na umysły Niemców może być nawet jeszcze szybsze. Niemcy nie mogą się już spodziewać, że uda im się jeszcze długo utrzymać głowy nad poziomem wody. Jednak, jeśli opuszczą Rumunię, to skazają swoje zmechanizowane armie na stale zmniejszający się dowóz benzyny, zwłaszcza w obliczu równoległych ataków lotniczych aliantów na rafinerie i fabryki syntetycznej benzyny, pozbawia także swoje wojska i swoją ludność cywilną 2 miesięcznych racji żywności.

Tak wygląda niebezpieczeństwo grożące 3-ciej Rzeszy, niebezpieczeństwo, które wszystkie skreślenia cenzury, wszystkie tricki i kawały propagandowe nie mogą ukryć przed armiami i masą narodu niemieckiego.

O nowych mogiłach Lublina wiedzieć i pamiętać musi młodzież szkolna

Przed miesiącem ustały na terenie Lublina i Lubelszczyzny działania wojenne. Również i wakacje mają się ku końcowi. Przypuszczając przeto należy, że zarówno ta młodzież, która wyjechała na wieś z obawy przed działaniami wojennymi, jak również i ta która wyjechała prosto na wakacyjny odpoczynek, powoli wraca z powrotem do miasta. Tak więc jest już w Lublinie dużo młodzieży i dzieci i młodzież ta z ciekawością chodzi po mieście, przygląda się zniszczeniom wojennym i w ogóle wszelkim zmianom jakie do-

konaly się w tak krótkim czasie. Nie może również nie zauważyć, że w różnych punktach miasta pojawiły się mogiły i groby, których dawniej tu nie było, zaś w centralnym, honorowym punkcie Lublina, na placu Litewskim buduje się jakiś nowy pomnik. Cóż to za pomnik?

Właśnie obecnie chcę młodzieży szkolnej i wszystkich szkół Lublina dać na to pytanie odpowiedź

Ten nowo wzniesiony pomnik, to pomnik ku czci żołnierzy radzieckich poległych przy

Super-gestapo

„Gestapo“! Komuż z tych, którym los nie oszczędził pobytu pod niemiecką okupacją, nie drgają fibry nerwów na sam dźwięk tego słowa. Któż na całym świecie nie zna długiej listy zbrodni „Akademii katów“.

Ma się już pod koniec tej „Akademii“. Mocarne uderzenia Czerwonej Armii na wschodzie, armii sojuszniczych na zachodzie i południu zmniejszają codziennie o setki tysięcy niemałą liczbę jej „klientów“.

Ale zrationalizowany i znakomicie finansowany na złocie i majątku pomordowanych ugruntowany interes panów z czarnymi wypustkami nie chce się likwidować. Gdy nie stało „klientów“ zewnątrz, do własnych sięga szeregów. Aby ruch był w interesie.

Agencja „Allantie“ donosi, że ober-kat Himmler w każdym oddziale „Gestapo“ wprowadza obecnie biuro mające czuwać nad lojalnością samych gestapowców.

Na krótki czas to poskutkuje: ze strachu przed własnymi kolegami będą „trupie główki“ wylazić ze skóry.

Ale jeszcze trochę marszu naprzód i... wilki zmienią się w zające, a cały aparat Gestapo przypominać będzie węża gryzącego własny ogon.

Polacy!

Wybiła tak długo oczekiwana godzina wyzwolenia. Cały Naród Polski staje pod sztandarami walki z Niemcami. Obok żołnierza Armii Czerwonej, Armii Wyzwolenia, walczą w pierwszych szeregach żołnierze Wojska Polskiego, walczą Partyzant. Bohatersko walczy ludność Warszawy.

Raniony ciężko zbierając się do domu, nasz kraj. Pożoga wojenna przesuwając się przez nasze ziemie pozostawia po sobie obok zgliszcz i ruin, — rannych, bezdomnych, sieroty.

Dziś, gdy nasza bohaterska Warszawa brceży krwią w walce o wyzwolenie, właśnie dziś nie możemy stanąć bezradnie i patrzeć biernie na przebieg wypadków.

Ożywni bliskością końca długotrwałej wojny i jednoczesnego wyzwolenia Ojczyzny, musimy pośpieszyć, jak zawsze, z pomocą ofiarom wojny, a w pierwszym rzędzie męczenników stolicy.

Pomoc ta musi być szybka i natychmiastowa.

Dzielny żołnierz z Armii Polskiej idzie wśród ciężkich walk z odsieczą zbrojną Warszawy. Za jego przykładem musi dążyć odsiecz na innym odcinku — całego społeczeństwa z pomocą wyżywienia. Powołany do życia z inicjatywy całego społeczeństwa, z wiedzą i poparciem Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, Wojewódzki Komitet Pomocy Warszawie i ofiarom wojny, zwraca się do wszystkich Polaków bez względu na przekonania polityczne i wyznanie, zwraca się do Przewielebnego Duchowieństwa, do robotników, chłopów i inteligencji z wezwaniem do składania ofiar w pieniądzu i w naturze na rzecz Warszawy i ofiar wojny. W tej wielkiej akcji nie może zabraknąć nikogo. Hasłem niech nam będzie: każdy Polak śpieszy z pomocą bohaterskiej Warszawy i ofiarom wojny.

Ofiary w naturze i pieniądzu składajcie w punktach wyznaczonych na ten cel przez miejscowe komitety gminne, powiatowe lub w kancelariach parafjalnych.

Wojewódzki Komitet Pomocy Warszawie i ofiarom wojny

Z ostatniej chwili

RZYM, 26. VIII. (Reuter) — Papież będzie przemawiał do całego świata przez radio watykańskie w dniu 1 września o godzinie 5.30 z okazji 5-ciolecia wkroczenia Niemców do Polski.

FRANCJA, 26. VIII. — Z Głównej Kwatery Sprzymierzonych. Bitwa o Paryż jest praktycznie zakończona. Wolnej Francji, generał niemiecki, dowodzący w rejonie Paryża, formalnie się poddał.

Czołgi amerykańskie na południowy wschód od Paryża osiągnęły Troyes nad Sekwaną, 130 mil od granicy niemieckiej. Wojska sprzymierzone, przełamując ostatnią linię obronną worka niemieckiego na zachód od Sekwany, zadają cios śmiertelny resztkom 7 Armii Niemieckiej.

Posuwając się na Paryż rano w dniu wczorajszym, 2-ga Pancerna Dywizja francuska osiągnęła w południe południowy rejon śródmieścia i amerykańska piechota, idąca w ślad za nią, osiągnęła katedrę Notre Dame w centrum stolicy.

W rejonie niemieckiego worka na wschód od Sekwany, kolumny amerykańskie i kanadyjskie połączyły się ze

sobą o 6 mil na zachód od Elboeuf nad Sekwaną i zagrażają miastu Rouen. Niemcy znajdujący się w worku, są w rozpaczliwej sytuacji. Usiłują oni obecnie przekroczyć rzekę w świetle dziennym i lotnictwo sprzymierzone bierze od nich ciężki haracz krwi.

PARYŻ, 26. VIII. — Wczoraj wieczorem de Gaulle przybył do Paryża.

SZTOKHOLM, 26. VIII. (Reuter) — Szwedzka Gazeta Dagens Nyheter podaje, cytując wiadomości otrzymane z Niemiec, że marsz. von Kluge, głównodowodzący sił niemieckich we Francji, został zabity.

WŁOCHY, 26. 8. — Główna Kwatera Włoska Sprzymierzonych oficjalnie stwierdza: „Papież odbył 45-cio minutową rozmowę z premierem Churchilllem. Podczas rozmowy, która była nacechowana uprzejmą serdecznością, poruszono wiele zasadniczych kwestii, dotyczących ważnych problemów chwili dzisiejszej.

oswobodzaniu Lublina. Trzeba było bohaterskiej śmierci wielu żołnierzy polskich i sowieckich, by uwolnić Lublin od bestialskich hitlerowców, katów zarówno starszego społeczeństwa polskiego, jak również młodzieży i dzieci. O tej ofierze krwi bratniego narodu słowiańskiego, nie może zapomnieć społeczeństwo polskie i dlatego w dniu 27 sierpnia 1944 roku będzie obchodzić uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci poległych żołnierzy radzieckich.

O uroczystości tej musi wiedzieć również młodzież i młodzież szkolna. Musi wiedzieć o tym, że właśnie dzięki bohaterstwu armii polskiej i sprzymierzonej z nią Armii Czerwonej za dni kilka będzie mogła rozpocząć naukę w szkołach wszystkich typów i stopni i to nie naukę paczoną i preparowaną według projektów i wskazań różnych niemieckich schulratorów, lecz naukę opartą całkowicie na polskich programach i polskim ustroju.

Młodzież musi wiedzieć, że odsłonięcie pomnika ku czci poległych żołnierzy sowieckich, to pierwszy na terenie Lublina akt, w którym społeczeństwo publicznie wyraża swój stosunek do sojuszu polsko-radzieckiego, akt, którego widomym znakiem pozostanie na zawsze pomnik, sąsiadujący z innym pomnikiem, również wyrażającym zbratanie się Polski z innym narodem w przeszłości.

Wprawdzie ze względu na okres wakacji i zbyt krótki termin, dzielący nas od uroczystości, młodzież szkół m. Lublina nie będzie mogła wystąpić w sposób zorganizowany, niemniej jednak uroczystość tę młodzież uczuciowo wyczuje i z godnością przeżyje.

W końcu zwracam się również do nauczycielstwa imieniem Kuratorium O. S. L., jak również z upoważnienia przedstawiciela tegoż Nauczycielstwa. Nauczycielstwo weźmie udział w uroczystości jako grupa zawodowa zorganizowana i dlatego apeluje się do wszystkich nauczycieli szkół powszechnych i średnich, by w dniu 27 sierpnia o godz. 11 rano zebrał się na Starym Rynku przed Trybunałem, skąd wszyscy udadzą się na Plac Litewski i zajmie wyznaczone miejsce. Grupą nauczycielską kieruje ob. dyrektor Wiktor Helman.

Jan Szurek
Wizytator Szkół Powsz.

W jutrzejszym numerze rozpoczyna druk wstrząsającego materiału faktycznego z dziejów Majdanka, reportażu p. t.

POLE PIĄTE

Piekło kobiet na Majdanku.

Autorka b. więzień Majdanka w zwartych wierszach maluje tragedię 16.000 kobiet więzionych, katowanych i straconych w obozie zniszczenia.

20.000 jeńców w południowej Francji

RIWIERA, 25. VIII. (Reuter) — Główna Kwatera Śródziemnomorska podała w dzisiejszym komunikacie, że wojska sprzymierzone zajęły Cannes i Grasse. Komunikat mówi, że liczba jeńców wynosi obecnie przeszło 20.000. Oddziały czołowe znajdują się obecnie w odległości niepełnych 10 mil na wschód od Arles nad Rodanem.

Enders na polu...

fragment z piekła kobiet na Majdanku

„Chryste spójrz na nas, zamknięte w tych celach więziennych. Spraw w swej dobroci niepojętej, aby dzień, który mi-ja, był dniem ostatnim w tym więzieniu i abyśmy Cię słać mogły odzyskaną wolnością naszą i naszej Ojczyzny. Amen.“

Modlitwa przebrzmiała. Dobranoc Paniom! Słyszemy ostatnie słowo tego dnia, z ust Haneczki, naszej „blokowej“. Blokowej, nie bijącej nas nigdy, sprawiedliwie rozdającej zupy, masło i kiełbasę. Tak, Hanka to nie tylko porządny człowiek, to cichy bohater. Dzielnie broni tajemnicy swych braci partyzantów, męczona w więzieniu, zesłana na Majdank, tęskni za synkiem swym, za mężem, pragnie tak mocno ich zobaczyć... ale nie kosztuje zdrady. Raczej śmierć niż jedno słowo nieopatrne a szkodliwe.

Każda „u siebie“... Cisza... Ciemność. Ciasna przestrzeń pryczy zapelnia się powoli kołem własnej rodziny, nie żyjącej już może, kołem przyjaciół, teraz tak bliskich w marzeniu, od których zostało się oderwaną przemocą, których twarze, słowa, myśli są nam takie drogie. Nie pomaga podwójne okratowanie, nie pomaga przeciętny drut wysokiego napięcia, ni wieniec lamp krwawo opasujący wszystkie pola. Teraz w ciszy nocej korowód twarzy drogich, znanych, przychodzi tuż, tuż do nas, mocno wpatruje się w tęskne nasze oczy, wrzyna się w mózg jednym słowem: „wytrwajcie!“

A takie to ciężkie... Znikają drogie oblicza. Straszna rzeczywistość znowu znużony mózg opanowuje.

Rano blok 7 i 8 źle był sprzątnięty. Stałyśmy wszystkie 2 godziny na apelu. Deszcz padał niewielki, ale wiatr wdzierał się za to w każdy zakamarek „pasjaka“. Po apelu incydent z kawą: Ktoś wziął dwie porcje, ktoś wylał miszkę na prycę. Sprzeczką. Wpadła „Monika“.

TEATR ŻOŁNIERSKI DLA POLSKIEGO KOMITETU OPIEKI W CHELMIE

W dniach 10 i 11 sierpnia br. bawił w Chełmie Teatr Polskiej Armii, który odegrał dwie sztuki pt. „Z pieśnią do Kraju“ i „Śluby Panieńskie“ Fredry, a ponadto wyświetlany był interesujący film „Przez życie“.

Czysty dochód z tych imprez, wyrażający się w sumie 15.199,— zł. (piętnaście tysięcy sto czterdzięciu dziewięć złotych), Kierownictwo Teatru Polskiej Armii przeznaczyło na cele Polskiego Komitetu Opiekuńczego w Chełmie.

Za ten hojny dar Polski Komitet Opiekuńczy w Chełmie składa niniejszym Kierownictwu i całemu Zespołowi Teatru Polskiej Armii „Serdeczne podziękowanie“.

Polski Komitet Opiekuńczy w Chełmie

Trochę pejęz pracował i znowu ucichło.

Zdawało się, że już jakoś dzień spokojnie przejdzie. Aż tu jak bomba wpa-da mała słówka: Enders na polu!“

Strach przeszedł wszystkie, zimne technienie śmierci powiało wokoło. Przed chwilą ożywione kłótnią twarz bledną i milkną. Zamyślane w dal... za druty wpatrzone oczy, nabierają wyrazu rozpaczliwej paniki. Nawet zimna twarz „Zeni“ mieni się mieszaniną lęku o „siebie“ i współczucia dla „siebie“.

Wyglądam oknem. Idzie... Enders, krematorzysta. Już sama postać pozwala dojrzeć ukryte zlekka tylko pod skórą, drapieżne zwierzę. Dużych rozmiarów głowa spoczywa na grubym potężnym karku. Tułów prawie kwadratowy, osadzony na dziwnie, nawet w chodzie, rozstawionych nogach, w butach o szerokich cholewach, za które zawsze zatknięty jest pręt. Ręce, tak straszne ręce... Mało, że zwisają daleko poza normalną długość rąk, ale same mówią za siebie, same zdradzają zawód, któremu się oddają. Jakby sam szatan stworzył je na stracenie milionów, ręce te, potwornie obrzmiałe na każdym palcu, mają kolor ociekłego krwią mięsa. Przepojone niewinną krwią dziesiątek tysięcy ofiar nie dają żadnym mydłem zetrzeć piekielnej czerwieni. A teraz twarz potwora: grube wargi okrywają dwa szeregi dużych bardzo rzadko osadzonych drapieżnych zębów, oczy dziwnie wyblakłe spite krwią, jeden już mają tylko wyraz: — mord.

Przeszedł powoli przestrzeń od bramy do 4-tego bloku, w którym mieścił się szpital. Nagle zatrzymał się, spojrzął na skupione pod rewirem chore, czekające na opatrunek lub przyjęcie i rzekł: „Die Mistbiihnen haben Phlegmone, also gut!“

Mrowie przeszło po skórze. Znowu będzie „selekcja“...

Z sercem zciśniętym oczekiwałyśmy cały dzień straszego segregowania żywych ludzi na te, które dziś zginąć mają i te, które pozostawi sobie bestia na zapas, dla innych krwiożerczych upojeń. Lęk nie opuścił nas aż do wieczornego apelu.

Dziś przeszło szczęśliwie, ale co będzie jutro?

Drodzy, bliscy moi, przyjdźcie znowu do łóżka mojego, podajcie mi wasze jasne białe dłonie, spojrzycie czystym swym wzrokiem i utulcie mą znękaną głowę. Pozwólcie choć przez parę godzin nocy przebywać w innym świecie i zapomnieć straszną rzeczywistość...

M. K.

Działalność lotnictwa sprzymierzonych

Lotnictwo bombardowało dwie rafinerie nafty i jedno lotnisko w Czechosłowacji, oraz cele komunikacyjne w Jugosławii na Węgrzech i w dolinie Padu. Naloty te były przeprowadzone przez duże siły eskortowanych ciężkich bombowców.

Lotnictwo taktyczne wspierało dalej siły lądowe w północnych Włoszech i w południowej Francji, przeprowadzając operacje nad rozległymi obszarami, na których atakowało komunikację nieprzyjaciela.

Zaatakowano także cele drogowe i kolejowe, oraz zbiorniki materiałów pędnych i koncentracje wojsk w Jugosławii.

W nocy z 23 na 24 sierpnia nasze lotnictwo zaatakowało komunikację nieprzyjaciela w dolinie Padu.

Ostatniej nocy nasze bombowce zaatakowały odstawione pociągi w Bolognie. W operacjach tych zniszczono 53 samoloty nieprzyjacielskie i 19 naszych niepowróciło.

Łuków miasto gruzów

budzi się do życia

Łuków, miasto, leżące na ważnym węzle kolejowym bardzo ucierpiało od działań wojennych jeszcze we wrześniu 1939 r.

Dzisiaj, po wypędzeniu niemieckich barbarzyńców, Łuków jest już tylko rumowiskiem. Niemcy odbudowali częściowo stację kolejową, warsztaty mechaniczne, obiekty ważne dla nich pod względem wojennym, cała zaś część miasta, zamieszkała przez Żydów, zburzyli. Dziś trudno się nawet domyśleć, gdzie były ulice i domy.

Po wygnaniu okupanta z miasta 26 lipca lotnictwo niemieckie codziennie nawiedzało miasto. Rozwścieczeni Niemcy bombardowali miasto tonowemi bombami. Miasto bardzo

ucierpiało. Centrum zostało prawie całkowicie zniszczone. W ocalałych na peryferiach domach nie zostało ani jednej całej szyby.

Przemysł Łukowa podzielił losy miasta. Duża mechaniczna cegielnia pod miastem jest spalona. Tartak jest zdewastowany, traki zostały wywiezione przez Niemców, ogromne koszary w Łapiguzie — spalone.

Powoli jednak w mieście odradza się życie. Utworzono Władze: Powiatową Radę Narodową, Radę Miejską i Milicję obywatelską. Zarząd Miejski przystąpił do uprzątnięcia głównych ulic, zasypywania ogromnych lejów po bombach. Uruchomiono piekarnie i młyn motorowy, — przystąpiono do wypieku chleba.

Z życia robotniczego

Na terenie naszego miasta powstał Związek Zawodowy Pracowników Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Lublinie. 43 pracowników zgłosiło swą przynależność do organizacji zawodowej, wypełniając i podpisując ankiety wpisowe.

Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego, oddział w Rejowcu uchwalił niezwłocznie uruchomić fabrykę cementu oraz wykorzystać pozostałe surowce.

Nowe kadry pracownic K. P.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Lublinie podaje do wiadomości, że z dniem dzisiejszym otwiera zapisy dla kobiet w wieku od 18-tu do 30-tu potrzebnych w kolejnictwie do wszelkiego rodzaju prac zarówno umysłowych jak i fizycznych. Osoby zainteresowane winny składać w Dyrekcji Kolejowej (ul. Wyszyńskiego 16 pokój 8) odpowiednie podanie, załączając posiadane świadectwa z dotychczasowej pracy.

W podaniach należy wskazywać imię i nazwisko, datę urodzenia, oraz miejsce zamieszkania, a nadto stan rodzinny, zawód, cenzus naukowy i rodzaj wykonywanych dotychczas obowiązków.

Dyrekcja Kolei Państwowych

Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Spożywczego, oddział w Rejowcu postanowił uruchomić niezwłocznie młyny i gorzelnie. Poczynić wszelkie starania w sprawie wprowadzenia maszyn cukrowni, które zostały wywiezione przez Niemców do innej cukrowni za Warszawę.

Sekcja robotników folwarcznych, jaka chwilowo zorganizowała się w Rejowcu przy Związku Robotników Przemysłu Spożywczego, uchwaliła zakończyć w przyspieszonym tempie żniwa, zabezpieczyć zbiory i przygotować młockę.

Organizację związków zawodowych oraz uruchomienie fabryk w Rejowcu przeprowadzili z ramienia Wojewódzkiej Rady Narodowej ob. Popiel, z ramienia Armii Polskiej ob. Bibrowskiej oraz z ramienia Rady Związków Zawodowych w Lublinie ob. Kuszyk Władysław.

WEZWANIE

Wzywa się wszystkich posiadaczy naszych rzeczy: jak maszyny kamasznicze elektryczne firmy Pfaf, maszyny do pisania, maszyna do liczenia (Dalton), maszyny do szarflowania, motory elektryczne oraz narzędzia i przybory szewskie, jak przędza i nici, kopyta i inne do natychmiastowego zwracania ich Fabryce Obuwia, Lublin, Bychawska 20.

Strażnicy błękitów

Artyleria przeciwlotnicza w obronie mostu nad Wisłą

Wzdychali ciężko chłopcy, patrząc na maszerujące mimo nich kolumny piechoty, na mknące z łopotem białoczerwonych chorągiewek auta załadowane śpiewającymi żołnierzami, na działa przyczepione do aut i podskakujące swawolnie na wykopach. Oni musieli stać na miejscu, podczas gdy tamci wszyscy ciągnęli na zachód ku Wiśle.

Musieli, bo trzeba było uparcie, aż do kłócia w oczach, patrzeć w gorejące lipcowym słońcem niebo, przez warstwę drgającego powietrza, czy nie zjawia się w ponurym, złowieszczym war-kocie motoru gość nieproszony.

— Nad dwunastym „Jak — 1!“

— Nad dwunastym drugim „Jak — 7!“

To radzieckie myśliwce z góry strzegą posuwających się niestrudzenie kolumn.

Przyszła wreszcie czas. Przed oczyma zajaśniała ta „najpiękniejsza“, wyśpiewana w piosenkach, wymarzona w snach, Wisła.

— Tu bym umrzeć się zgodził! — mówi Sandecki.

Żołnierze radzieccy-i polscy przekraczają most.

Polska artylerja przeciwlotnicza strzeże zdobytego przyczółka.

Wykopane zostały stanowiska i stanęły na nich działa wyciągając szyje w kierunku błyszczącej między drzewami rzeki.

Słychać daleki warkot samolotu, długo i cierpliwie wypatrują jego źródła młode oczy uzbrojone w przybór optyczny.

— Uwaga! Lotnik! Grupa bombowców nieprzyjacielskich nad drugim Heinkel — 111!

— Na stanowiska!

To dowódca baterii przystępuje do swych obowiązków.

— Do samolotów nad 32-im! Szybkość 70! Czterdzieści! Krótkimi — ognia!

Odpowiada mu wielokrotne echo komend dowódców plutonów i działonów.

— Ognia! Za Ojczyznę!

Gdy piszesz to — brzmi banalnie, gdy usłyszysz — coś w gardle ścisła. „Za Ojczyznę“ działa, jak prąd elektryczny.

Rozkaz brzmiał „krótkimi—ognia!“ — lecz to ogromnie ciężko oderwać nogę od spustu automatycznego po dwóch, trzech wystrzałach. Chciało by się bić

i bić, żeby lufa rozgrzała się jak krew i rozpalila jak nienawiść.

Nieprzyjacielskie samoloty gubią szych rozsypując się po niebie, jak stado wystraszonych gołębi. Nerwowo zrzucają ładunek gdzie popadło, byle prędzej wyjść poza linię obstrzału. Ofiarą bombardowania padło kilka zabitych i ogłuszonych ryb. Most pozostaje nienaruszony. To znaczy, że po nim nadal będą szły niekończące się kolumny samochodów ciężarowych wiozących zwycięstwo.

Obronę odpowiedzialnego odcinka na Wiśle poruczyło dowództwo frontu polskim artylerzystom. To niewątpliwie dowód zaufania. Nie zawiodą nasi chłopcy pokładanych w nich nadziei. Wśród żołnierzy artylerii przeciwlotniczej żyją tradycje sławnego boju pod Darnicą.

Na najbardziej odpowiedzialnym miejscu znajduje się bateria szkolna. To napawa dumą chłopców i zwiększa poczucie odpowiedzialności. I dlatego kpr. Kamiecz, dowódca plutonu przyborów mówi:

— Będę się starał jaknajlepiej szkolić swych żołnierzy.

A kpr. Oppenheim, któremu się bardzo spieszy do ukochanej Warszawy, poza pełnieniem normalnych obowiązków zajmuje się dodatkowo szkoleniem bojowym swego plutonu.

Dla Niemców przyczółek to wrota do

Niemiec, dla kpr. Sulińskiego to znacznie bliższa sprawa.

— Im lepiej będziemy się starali, tym więcej mamy możliwości walczyć o rozszerzenie przyczółka, o przełamanie linii obrony niemieckiej dla jaknajruchlejszego okazania pomocy walczącej bohaterko Warszawie.

Wszyscy są tego zdania, szczególnie obserwatorzy Duda i Stankiewicz. Naszywki bombardierów na ich naramienkach lśnią nieskazitelną bielą, zdradzającą niedyskretnie, że otrzymali je po ostatnim boju za doskonałą pracę. Za to, że dostrzegają samoloty wcześniej niż dalmierzyci. Mają iście orle oczy.

7 nalotów odparto w ciągu tych dni. Na początku Niemcy zachowywali się bezczelnie i latali na małych wysokościach, lecz wkrótce przekonali się, że znacznie dla nich (bezpieczniej będzie wznosić się nieco wyżej. Oczywiście, że wygrywają na tem mosty, które jak stały tak stoją i służą dobrej sprawie.

Próbowali Niemcy i nocnych nalotów, lecz gdy kpr. Giełcza wśladał za wystrzałami baterii krzyknął im:

— Chcecie nas nastraszyć nocnymi nalotami? Nie z tego nie wyjdzie. Wszystko jedno, przepadliście — zaprzestali tego.

Blisko już Warszawa. Blisko już zwycięstwo. Artylerja przeciwlotnicza walcnie przyczyni się do tego.

S. Klimczak, ppor.

Świat pracy uczeni poległych o uwolnienie Lublina

Dnia 25 b. m. odbyła się wielka konferencja związków zawodowych oraz komitetów fabrycznych i zakładowych celem omówienia całokształtu spraw, związanych z udziałem świata pracy w uroczystości niedzielnej, poświęconej odsłonięciu pomnika poległych w walkach o wyzwolenie Lublina żołnierzy Armii Czerwonej.

Konferencję zagał ob. Kuszyk Władysław, I-szy sekretarz Rady Związków Zawodowych w Lublinie. W swoim przemówieniu podkreślił on, że dziś rola świata pracy jest inna niż dawniej. Obecnie każdy robotnik, chłop i inteligent bierze czynny udział w budowie

wolnej, niezależnej, demokratycznej Polski. Dlatego w uroczystości niedzielnej powinniśmy wziąć jak największy udział, by zmanifestować naszą siłę.

Następnie przemawiał ob. por. Kratko, przedstawiciel Armii Polskiej. Zwrócił on uwagę zebranych, że dzisiaj dążeniem wszystkich obywateli polskich jest stworzenie Polski naprawdę demokratycznej, w której rząd będzie wykładnikiem pragnień narodowych. Nie może być różnicy między światem pracy z jednej strony a egzekutywą państwową — z drugiej. Dlatego ustosunkowanie się pozytywne całego społeczeństwa do prac, związanych z odbudową państwowości polskiej, napędza otuchą każdego Polaka. Tą jednością dążeń naszego rządu i społeczeństwa powinniśmy zmanifestować w niedzielę. Ale nie tylko to. Powinniśmy także zmanifestować nasze dążenie do oparcia naszej polityki zagranicznej na zdrowych i realnych podstawach, a jest nim trwały sojusz ze Związkiem Radzieckim i Czechosłowacją. Przyjaźń z wielkimi demokracjami Zachodu: Anglią, Francją i U. S. A. Jutrzejszą uroczystość to braterstwo broni polsko-radzieckiej. A w tej uroczystości nie powinno zabraknąć polskiego świata pracy.

W dalszym ciągu przewodniczący udzielił głosu ob. Marianowi, przedstawicielowi Wojewódzkiej Rady Narodowej. W swoim przemówieniu scharakteryzował on niedzielną manifestację jako między innymi demonstrację słowiańszczyzny przeciw zalewowi germańskiemu. Żołnierz radziecki walczy obecnie „za naszą i waszą wolność“.

Po tych przemówieniach programo-

wych przedstawiciele poszczególnych organizacji zawodowych deklarowali w imieniu związków zawodowych, komitetów fabrycznych i zakładowych swój udział w uroczystości odsłonięcia pomnika poległych w walkach o wyzwolenie Lublina żołnierzy sowieckich. Cały świat pracy m. Lublina weźmie gremjalny udział w tej uroczystości. W swoich oświadczeniach ob. ob. Gieracz (metalowcy), Czapski (samorządowcy), Metelski (spożywczy), Wesołowski (skórniczy), Niedźwiedz (budowlani), Wójcik (szpitalnictwo), Kibalski (brukarze), Rymski (Ubezpieczalnia Społeczna) i inni podkreślili, że przyczynią się do jak największego udziału szerokich mas pracowniczych w uroczystości.

Uchwalono zebrać się w 3-ch miejscach, a mianowicie: I. Rynek koło Trybunału „(Dzielnica: Czwartek, Poniżkowa, Kalinowszczyzna, Lubartowska)“ 2. Plac Bychawski „(dzielnice: Krochmalna, Piaski, Dziesiąta)“ i 3. Ogród Saski „(dzielnice: Wieniawa, Rury, Śródmieście)“.

Postanowiono ufundować 50 transparentów i zaprojektowano hasła, które będą wyrazicielem poglądów i dążeń świata pracy, jak: „Niech żyje Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego“, „Niech żyje sojusz polsko-radziecki“, „Precz z konstytucją sanacyjną 1935 r.“, „Cześć bohaterom Warszawy“, „Niech żyje braterstwo narodów słowiańskich“ i inne.

Naradę zakończono odśpiewaniem hymnu narodowego „Jeszcze Polska nie zginęła“ i roty Marii Konopnickiej „Nie rzucim Ziemi“.

Z. S.

Komunikacja kolejowa Lublin—Rozwadow

Z dniem 23. 8. 1944 na linii Lublin—Rozwadow wprowadza się pociągi dla przewozu podróźnych.

Narazie pociągi te będą kursować z miejsca przeładunku towarów, poza mostem na Bystrzycy (km. 4), do stacji Kępa i z powrotem.

Chwilowo Dyrekcja Kolei Państwowych w Lublinie nie odpowiada za okaleczenie, uszkodzenie cieleśne i wypadki śmiertelne, spowodowane w związku z przejazdem kolejaj, jak również nie uwzględnia się żadnych pretensji spowodu opóźnienia lub odwołania pociągów.

Dyrekcja Okręgowa

Nowe spółdzielnie

Na podstawie wyjaśnień czynników kompetentnych przed założeniem każdej spółdzielni należy uzyskać przednio fachowe informacje i opinię w Biurze Komisji Spółdzielczej Rady Związków Zawodowych, ul. Skłodowskiej 6 m. 3 w godzinach 10—13.

ZAWIADOMIENIE

Podaje się do wiadomości, iż ukazały się już dwa numery Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, zawierające Ustawy Krajowej Rady Narodowej oraz Dekrety Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Zgłoszenia na prenumeratę Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje się w gmachu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie, ulica Spokojna nr. 4, pokój nr. 9, telefon 18-80, wewnętrzny 108.

WEZWANIE

Wojewódzka Rada Narodowa Wydział Prasy i Propagandy wzywa wszystkich Obywateli m. Lublina, którzy mają na przechowaniu, względnie są w posiadaniu książek, stanowiących własność publiczną — do złożenia tychże w Sekretariacie Wydziału Prasy i Propagandy ulica Spokojna 4 pokój nr. 14 do dnia 1 września rb.

WEZWANIE

Dyrekcja Okręgowa P. i T. w Lublinie wzywa wszystkich pracowników Poczty, Telegrafu, Telefonu i służby technicznej (technicy, monterzy) do natychmiastowego stawienia się w dawnych miejscach służbowych. Radiotechnicy i radiomonterzy winni zgłosić się w Dyrekcji Okręgu P. i T. w Lublinie ul. Szopena 9 w Wydziale Technicznym.

WEZWANIE

Wzywa się członków Zw. Księgowych do wzięcia udziału w manifestacji niedzielnej. Zbiórka obowiązkowa ulica Szopena 12

Zarząd.

WEZWANIE

Wzywa się wszystkich posiadaczy rzeczy, będących własnością firmy „Lubań-Wronki“, przemysł ziemniaczany w Lublinie, ul. Betonowa nr 5 — jak urządzeń fabrycznych, przyborów laboratoryjnych i warsztatowych, artykułów technicznych i pomocniczych itp. (motory elektryczne, szlifierki, maszyny do pisania i liczenia, płótno, filtr, gaza, powózka, uprząż oraz inne) do natychmiastowego zwrotu pod powyższy adres. Ostrzega się przed kupnem wymienionych urządzeń i rzeczy.

Zarząd Fabryki.

WZYWA się wszystkie firmy, aby w najkrótszym czasie złożyły zapotrzebowanie pisemne na sily pracownicze. Zgłoszenia należy kierować do: Społecznego Biura Pośrednictwa Pracy, Lublin, Krak. Przedm. 64 — I piętro.

ZAWIADOMIENIE

W środę dnia 30 sierpnia 1944 r. w sali „Domu Żołnierza przy ul. Zwirki i Wigury o godz. 14-ej odbędzie się Walne Zebranie członków Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych R. P. z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zaganienie
- 2) Odczytanie protokołu z zebrania organizacyjnego
- 3) Sprawozdanie Komitetu organizacyjnego z przeprowadzonych prac
- 4) Odczytanie statutu
- 5) Wybory władz Związku
  - a. Zarządu
  - b. Komisji Rewizyjnej
  - c. Tymczasowego Sądu Koleżeńskiego
- 6) Upoważnienie dla Zarządu do delegowania w porozumieniu z mężami zaufania przedstawicieli dla prac nazewnawczych Związku
- 7) Wolne wnioski

Ze względu na ważność spraw prosimy o jak najliczniejsze i punktualne przybycie.

Komitet Organizacyjny

Poszukuje się
AKTORÓW, MUZYKÓW, SPIEWAKÓW
TANCERZY I DEKORATORA
dla

Teatru 2-aj ARMII WOJSKA POLSKIEGO
Zgłoszenia pisemne do Administracji
„Rzeczypospolitej“ pod „Teatr“

TEATR MIEJSKI.

SOBOTA, dnia 26 bm.

Znana sztuka Gabrieli Zapolskiej „MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ“.

Udział biorą: Irena Bielenin, Halina Buyno, Maria Górecka, Maria Nochowicz, Irena Starkówna, Maria Zielińska, Edward Kowalczyk, Mieczysław Wielicz.

Kierownik zespołu art. — Józef Klejer.
Reżyseria: — Irena Eadosiówna.
Dekoracje: — Jarosław Łukawski.
Cena biletów: 7—30 zł. Początek przedstawienia o godz. 18.

REPERTUAR KIN

Kino „Apollo“

Z powodu remontu nieczynne.

Kino „Rialto“

Sobota, dnia 26 bm.

„Robert i Bertrand“ (film polski) oraz dodatki: 1) „Latające fortece“. 2. „Polska walcząca“.

Początek seansów o godz. 14, 16 i 18-tej.

Kino „Venus“

„Stalingrad“ — wersja polska.

Początek seansów o godz. 14, 16 i 18-tej.

ZAWIADOMIENIE

SOBOTA, dnia 26 bm.

1. Ogólne zebranie szklarzy.
Początek o godz. 18.
2. Zebranie cieśli.
Początek o godz. 16.

NIEDZIELA, dnia 27 bm.

1. Zebranie wszystkich stolarzy.
Początek o godz. 10 rano.
2. Ogólne zebranie fryzjerów.
Początek o godz. 10 rano.

OGŁOSZENIE

Społeczne Biuro Pośrednictwa Pracy wzywa wszystkich bezrobotnych, żeby natychmiast stawili się do rejestracji w biurze mieszczącym się przy ul. Krak. Przedm. 64.

Biuro czynne od godz. 8—11 i od 14—17.
Społeczne Biuro Pośrednictwa Pracy
Kierownik: Panas Jan

OGŁOSZENIE

Wydział Handlowy i Armii Wojska Polskiego zakupuje hurtowo towary dla potrzeb oficerów i żołnierzy w/g następującego asortymentu: Pastę do obuwia, pastę i proszek do zębów, szczotki do zębów, szczotki do obuwia i odzieży kosmetykę wszelkiego rodzaju, lusterka kieszonkowe i stolowe, galanterię damską i męską, papier listowy, papeterie, ołówki chemiczne, kolorowe i zwykłe, guziki dla ubrań wojskowych z godłami, grzebienie damskie i męskie, zapalniczki, oraz inne towary galanterijne.

Oferty prosimy składać, lub osobiście zgłaszać się Plac Bychawski 9.

WEZWANIE

Związek Zawodowy Przemysłu Odtłuszczeniowego (Sektora krawców i czapników) wzywa do zwrotu maszyn krawieckich, czapniczych, żelazek elektrycznych do prasowania i stołów, które zostały zabrane z warsztatów niemieckich. Również osoby, które wiedzą coś w tej sprawie, są proszone poinformować o tym Zw. Zaw., który się mieści w lokalu Rady Związków Zawodowych w Lublinie (Krak. Przedm. 64), I piętro, pokój nr. 15 w godz. 3—6 po południu.

ZARZĄD TYMCZASOWY

ZAWIADOMIENIE

Podaje się do wiadomości właścicieli młynów, dzierżawców, mistrzów, czeladników i robotników młynskich, że w niedzielę, dnia 27 sierpnia 1944 r. o godzinie 12-iej w lokalu przy ul. Krakowskie Przedmieście 64 odbędzie się walne zgromadzenie celem omówienia sprawy założenia spółdzielni młynarskiej i wielu innych spraw.

Prezydium Z. Z. M.

Szkoły

DYREKCJA ŻEŃSKIEGO GIMNAZJUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO I LICEUM HUMANISTYCZNEGO S. S. Kanoniczek w Lublinie, Podwal 11 przyjmuje zapisy do wszystkich klas codziennie od godz. 9 — 13 i od 16—17. Na miejscu prowadzony jest internat z dużym ogrodem. Egzamin wstępne odbędą się 29 — 30 sierpnia. Początek roku szkolnego 1 września.

PRACOWNIA Fizyko-Mechaniczna „Technika“ B. Szczepańskiego, Wyszyńskiego 7, przyjmuje do naprawy przyrządy szkolne, sprzęt aptekarski, aparaty fotograficzne. Wykonanie terminowe.

WOLNA SZKOŁA MALARSTWA I RYSUNKU, Lublin, Szopena 11. Przyjmuje zapisy — egzamin 30 sierpnia. Rok szkolny 1 września. Sekretariat godz. 10—12 i 16—17.

Różne

KORKOWIEC z brązowego zamszu Nr. 38 używany, z prawej nogi, zabrany omyłkowo ze sklepu p. Szulca na Kapucyńskiej w dniach 24—25 lipca, proszę odnieść za wynagrodzeniem właściciela drugiego. Ręczę za dyskrecję. Ul. Narutowicza 27 m. 2.

W 1941 zostały mi zabrane przez Niemców nowoczesne czeczotowe jasne meble: łóżka, szafa, toaleta, szafka nośne, stoliki i 6 krzeseł. Ktoby je posiadał lub wiedział o nich proszony jest udzielić informacji za wynagrodzeniem do Redakcji Gazy Lubelskiej, Krak. Przedm. 62.

ZAGINĘŁY karty rozpoznawcze Nr. 26830 i 27585, wydane przez Zarząd Miejski Lublin na nazwisko Leszek-Benjamin i Klementyna Kaczyńscy. Książeczka wojskowa RKU Lublin, świadectwo pracy z Syndykatu oraz inne zaświadczenia i pieniądze w dniu 13 czerwca b. r. Prosimy o zwrot dokumentów pod adresem: Lublin, Szopena 3 m. 10.

SPRZEDAM łóżko dziecięce (koszykowe) łóżko polowe, kocioł do bielizny, kapelusz męski oraz inne rzeczy. Staszica 1 m. 16.

DZIAŁEK na Rurach hip. nr. 1567 posiadacze zechcą zgłosić się z aktami i planami w kancelarii Notarjalnej Pana Salkowskiego w Sądzie Okręgowym w Lublinie na Krakowskim Przedmieściu 76 w celu uzyskania tytułu własności. Miernicy przysięgli Bogdan Białkowski, Lublin Sądowa 4.

PRZYJMIEMY od 1 września br. kilku woźnych, z dobrymi referencjami. Zgłoszenia przyjmuje Szkoła Budownictwa w Lublinie, ul. Radziwiłłowska Nr. 3, II piętro, w godz. od 9—13.

POSZUKIWANY wykładowca w zakresie budowy kolei. Objęcie stanowiska od dnia 1 września b. r. Zgłoszenia osobiste i pisemne przyjmuje Dyrekcja Szkoły Budownictwa w Lublinie, ul. Radziwiłłowska Nr. 3 II piętro w godz. 9—12.

ZAKŁAD FRYZJERSKI S-to Duska 18 poszukuje do mężczyzny z fryzjerów. Warunki b. dobre.

STANCJE dla uczeni z utrzymaniem ulica 3 Maja 8 m. 3 I piętro.

PRZYJME ucznia na stację. Rybna 4 m. 11a.

W dniu 18.8 między godziną 3—4 na targu zaginął portfel z dokumentami: (karta rozpoznawcza i książka pracy, świadectwo urodzenia) na targu, ulica Nowa na nazwisko Opalko Leonarda zamieszkała Lublin ul. Kołłątaja 1 m. 18. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem.

ZGUBIONO portfel dnia 21.8.44 zawierający dokumenty na nazwisko *Wojdak Aleksander, oraz gotówkę. Proszę o zwrot papierów za wynagrodzeniem pod adresem, Lublin, Łęczyńska 21.

W DNIU 12.8.44. zaginęły dokumenty (dowód osobisty, karta rozpoznawcza i zwolnienie lekarskie) w drodze z Piask do Lublina na nazwisko Roman Struczyński zamieszkały, Tomaszów Lub. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Lublin, ul. Fabryczna 6, Z. Nowakowski.

SKRADZIONO portfel z dokumentami na nazwisko Bnuch Stefan. Proszę o zwrot dokumentów pod adresem, Kapielowa 13.

KROLIKI ANGORY białe oraz niebieskie wiejskie, mogą być roczne do sprzedania, Lublin, Miła 5.

PRACOWNICY DOMOWEJ zaufanej, stałej szukam wśród poszkodowanych wojną. Traktowanie rodzinne. Zgłoszenia Czwartaków 4.

DNIA 21. 8. skradziono aparat fotograficzny małoobrazkowy Leica Weizlera model III szczegól charakterystyczny: lekko otarty obiektyw.

Informacje o aparacie proszę kierować za wynagrodzeniem — Foto Filar 1 Maja 19.

SOLIDNI poszukują pokoju z używalnością kuchni. Wynagrodzenie dobre. Wiadomość Krakowskie Przedmieście 32. Hotel Rzymski, pokój 3, II piętro.

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą na nazwisko Gorajewski Hieronim. Łaskawe zgłoszenia do Administracji Gazy Lubelskiej.

POKÓJ z kuchnią przy ul. Bychawskiej 18 zamienię na 1—2 pokoje z kuchnią w śródmieściu za ewentualną dopłatą. Zgłoszenia w Redakcji.

DUŻY nowoczesny kredens kuchenny nadający się do sprzedania Bernardyńska 11 stojarnia Biskupski.

POKÓJ UMEBLOWANY bez pościeli i obsługi wynajmę zaraz. Oferty do Gazy Lubelskiej „Niekrepujący“.

W DNIU 18. 8. skradziono na stacji Lublin teczkę zawierającą zaświadczenia na nazwisko Stępiechowski Zygmunt. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot dokumentów (za wynagrodzeniem) pod adresem: Stacja Nałęczów dom p. Kosińskiego.

KTO wypożyczy, na krótki czas książki Józefa Czechowicza? Łaskawe wiadomości w redakcji „G. L.“.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — LUBLIN.
KRAKOWSKIE PRZEDM. 62. NUMER TELEFONU 19-13.